

ADVIES Nr 03 / 2000 van 10 januari 2000

O. Ref. : 10 / IP / 1999 / 456

BETREFT : Advies uit eigen beweging betreffende het gebruik van systemen van videotoezicht in de hal van een appartementsgebouw.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, gewijzigd door de wet van 11 december 1998 tot omzetting van de richtlijn van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verslag voorgesteld door de Voorzitter;

Brengt uit eigen beweging op 10 januari 2000 volgend advies uit :

A. INLEIDING

De Commissie heeft er in haar advies nr. 34/99 van 13 december 1999¹ aan herinnerd dat de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens² van toepassing is op de verwerking van beelden³.

De in het kader van advies nr. 34/99 onderzochte fundamentele beginselen zijn ontegenzeggelijk van toepassing op systemen van videotoezicht die gebruikt worden in de hal van een appartementsgebouw.

Het specifiek karakter van de context en het groeiend aantal vragen aan de Commissie betreffende het gebruik van camera's in de hal van een appartementsgebouw maken een afzonderlijk, verklarend advies waarin de *in casu* toepasselijke beginselen worden geformuleerd noodzakelijk.

B. TOEPASSING VAN DE BEGINSELEN VAN DE WET

I. Toepassingsgebied

De Commissie herinnert eraan dat de wet van toepassing is op het gebruik van systemen van videotoezicht wanneer de gefilmde beelden betrekking hebben op een of meerdere geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen, of de beelden nu al dan niet bewaard worden (artikel 1, § 2 en artikel 3).

II. Kennisgevingsplicht

Krachtens artikel 9 van de wet dient de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking de gefilmde personen de volgende informatie verstrekken : de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking of diens vertegenwoordiger, de doeleinden van de verwerking, het bestaan van een recht van toegang en verbetering voor de betrokken personen⁴, de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens.

Een leesbaar bericht dat deze informatie bevat dient hiertoe duidelijk zichtbaar in de inkomhal geplaatst opdat het vanaf de drempel van het gebouw gezien kan worden.

¹ Advies uit eigen beweging betreffende de verwerkingen van beelden, in het bijzonder verricht door middel van systemen van videotoezicht. Ten gevolge van de goedkeuring van de wet van 11 december 1998 die de wet van 8 december 1992 op verschillende wezenlijke punten wijzigt, worden in dit advies de beginselen aangepast die de Commissie reeds had uitgewerkt in haar advies nr. 14/95 van 7 juni 1995 betreffende de toepasselijkheid van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens op beeldopnamen, en de gevolgen ervan.

² Het begrip "verwerking van beelden" strekt zich in het kader van advies nr. 34/99 uit tot ieder opnamesysteem, analoog of numeriek, al dan niet onderbroken, met of zonder bewaring van deze opnames, op welke drager dan ook. Dit begrip is in het bijzonder van toepassing op het gebruik van camera's.

³ Zoals gewijzigd door de wet van 11 december 1998, hierna "de wet" genoemd.

⁴ Bepaalde aanpassingen aan dit recht, eigen aan de context van de verwerking van beelden, worden hierna uiteengezet.

III. Eerbiediging van het finaliteitsbeginsel

1. De finaliteit van de verwerking dient duidelijk bepaald. Het gebruik van camera's in de hal van een gebouw zal over het algemeen de bescherming tegen het schenden van goederen en personen tot doeleinde hebben. Dit doeleinde zal duidelijk geformuleerd moeten worden in het bericht dat ter informatie in de hal van het gebouw geplaatst wordt.

2. De finaliteit van de verwerking moet bovendien gerechtvaardigd zijn.

Krachtens het *proportionaliteitsbeginsel* dienen het algemeen belang of de gerechtvaardigde belangen van de verwerker afgewogen tegen het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de geïdende persoon.

In het geval van het gebruik van camera's in de hal van een gebouw zijn de veiligheid van de personen die in het gebouw wonen en van hun goederen, alsmede de veiligheid van de bezoekers, enerzijds, en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de personen die in het gebouw wonen, alsmede van de bezoekers, anderzijds, in het geding.

De Commissie sprak zich in haar advies nr. 34/99 uit voor een strikte beoordeling van de eerbiediging van het proportionaliteitscriterium indien de systemen van videotoezicht worden gebruikt in voor het publiek niet-toegankelijke plaatsen. Zij vroeg onder meer dat de toestemming van de betrokkenen in aanmerking wordt genomen voor een dergelijke beoordeling.

Zelfs indien men *in casu* de hal van een gebouw niet kan beschouwen als een voor het publiek niet-toegankelijke plaats, vereist haar functie van toegangs-"sas" tot een private ruimte niettemin dat voldoende waarborgen worden ingevoerd. Aldus zou men de toestemming van de in het gebouw wonende personen moeten verkrijgen door middel van bijvoorbeeld een stemming die conform is aan het reglement van de vereniging van mede-eigenaars- en/of -huurders.

Bij het onderzoek naar de wettigheid van de beoogde gegevensverwerking dient niet uit het oog verloren dat deze verwerking een *gepast en noodzakelijk middel* moet vormen om het nagestreefde doel te bereiken.

Dit middel mag bovendien *enkel* gekozen worden indien andere maatregelen die minder inbreuk plegen op de persoonlijke levenssfeer, zoals in voorkomend geval bijkomende vergrendelingen, versterkte toegangsdeuren, alarmsystemen, *onvoldoende of onuitvoerbaar* blijken.

3. De Commissie heeft in haar advies nr. 34/99 nogmaals gepreciseerd dat "de verwerkte beelden niet gebruikt mogen worden op een wijze die onverenigbaar is met het duidelijk omschreven en gerechtvaardigde doel. Met andere woorden, de gegevens mogen enkel gebruikt worden in het kader van de aangegeven finaliteit en mogen geen aanleiding geven tot andere toepassingen."

4. Tenslotte dienen de gefilmde beelden toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn uitgaande van het nagestreefde doeleinde. De camera in de inkomhal van een gebouw moet op zulke wijze geplaatst zijn dat slechts die beelden in zijn bereik komen die strikt noodzakelijk zijn voor het beoogde toezicht.

Aldus lijkt het overbodig en niet terzake dienend dat het bereik van de camera bijvoorbeeld de interfoontabel of de ingang van de privé-appartementen bestrijkt. Over het algemeen zou de camera gericht moeten zijn op de hoofdingang van het gebouw en in geen geval zo geplaatst mogen zijn dat men kan nagaan naar welk appartement een persoon die de hal binnenkomt, zich begeeft.

IV. Bewaarduur en -modaliteiten van de beelden

Krachtens het principe dat *de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan voor de verwezenlijking van het nagestreefde doeleinde noodzakelijk is*, zouden de door een camera in de hal van een gebouw opgenomen gegevens binnen een bijzonder korte termijn uitgewist moeten worden.

De Commissie meent immers dat de vaststelling van een schending van goederen of aantasting van de integriteit van personen in een appartementsgebouw in het overgrote deel van de gevallen zal plaatsvinden binnen de uren die volgen op het plegen van de inbreuk. Een bewaarduur van de gegevens van 24 uur of 48 uur lijkt dus bijgevolg voldoende ten aanzien van het nagestreefde doeleinde voor zover er binnen deze termijn geen schending van goederen of aantasting van de integriteit van de personen wordt vastgesteld.

De gegevens moeten bovendien bewaard worden door een bepaalde persoon⁵, en mogen, afgezien van de door de wet voorziene mogelijkheden wat het recht van toegang van iedere persoon tot zijn eigen gegevens betreft, niet voor derden toegankelijk zijn⁶.

De secretaris,

De voorzitter,

(get)B. HAVELANGE

(get)P. THOMAS

⁵ Die over de nodige technische kennis beschikt om onder meer de betrokkenen in staat te stellen een specifieke toegang tot hun persoonsgegevens uit te oefenen.

⁶ Artikelen 10 en 12 van de wet. Zie advies nr. 34/99 van de Commissie voor meer details over deze kwestie, alsmede over de na te komen verplichtingen op het vlak van de veiligheid van de gegevens.